

Archeologienota
Programma van Maatregelen

Bureauonderzoek: 2021D134

Gent Coupure Rechts 804-838
Residentie Were Di

Ann Van Baelen

Pieter Laloo

Colofon

Gent Coupure Rechts 804-838, Residentie Were Di

Uitvoerder:
GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bv (GATE)
Ann Van Baelen & Pieter Laloo

© 2021 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bv
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of
aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden
onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch,
door fotokopie, zonder toestemming van Ghent
Archaeological Team bvba.

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	ii
SAMENVATTING	3
Verslag van Resultaten	4
1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen	4
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	4
1.2 Aan- of afwezigheid van archeologische site	4
1.3 Impactbepaling	6
1.4 Waardering van archeologische site	8
1.5 Concretisering maatregelen	8
Bibliografie	9
Bijlage	9

SAMENVATTING

De opdrachtgever plant ter hoogte van de Coupure Rechts 804-838 in de historisch stadskern van Gent (prov. Oost-Vlaanderen) een aantal bodemingrepen in het kader van de herinrichting van de ruimte van ca. 826 m² gelegen achter een bestaand appartementsgebouw. Aangezien de geplande bodemingrepen de criteria opgesteld door het agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid overschrijden, is conform de huidige regelgeving¹ een archeologisch vooronderzoek vereist dat resulteert in de opmaak van een archeologienota. Ghent Archaeological Team bv (GATE) werd door de opdrachtgever aangesteld voor de uitvoering van dit vooronderzoek en de opmaak van deze archeologienota.

In het vorige deel van de archeologienota (Verslag van Resultaten) werden de uitvoeringswijze en resultaten van het uitgevoerde bureauonderzoek beschreven, inclusief een inzicht in het wetenschappelijk potentieel en de betekenis van de potentiële archeologische waarden. In onderhavig deel (Programma van Maatregelen) wordt op basis van deze resultaten een gemotiveerd advies verleend over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met het archeologisch erfgoed bij de geplande bodemingrepen.

Er wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd omdat:

- (1) Een belangrijk deel van de bodemingrepen reeds uitgevoerd werd door de opdrachtgever. Deze reeds uitgevoerde ingrepen moeten echter nog wel geregulariseerd worden.
- (2) De impact van de overige, nog uit te voeren ingrepen verwaarloosbaar is.

---

¹ Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en Het decreet houdende de wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 naar aanleiding van de ex-post evaluatie.

VERSLAG VAN RESULTATEN

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Het archeologisch vooronderzoek bestond tot dusver enkel uit een bureauonderzoek. Uit de regionale en lokale landschappelijke, historische en archeologische contexten van het projectgebied (ca. 826 m²; Figuur 1-Figuur 2) bleek dat het projectgebied een hoog archeologisch potentieel heeft. Hierbij geldt dat archeologische resten uit alle perioden van de menselijke geschiedenis (Steentijd tot en met Nieuwste Tijd) aanwezig kunnen zijn op beperkte of grotere diepte. Het kan daarbij zowel handelen om vondstspreadingen als om bodemsporen, ongeacht de ouderdom van de resten.

Uit het VvR bleek eveneens dat dit archeologisch potentieel reeds verstoord is door de bouw van de bestaande autostallingen in het NO van het projectgebied en door de aanleg van een verharding in het volledige projectgebied. Indien in het projectgebied archeologische waarden voorkomen in associatie met de top van de bodem, zullen deze bijgevolg reeds verstoord zijn. Archeologische waarden die zich dieper in de ondergrond bevinden, zijn mogelijk gevrijwaard gebleven van verstoringen.

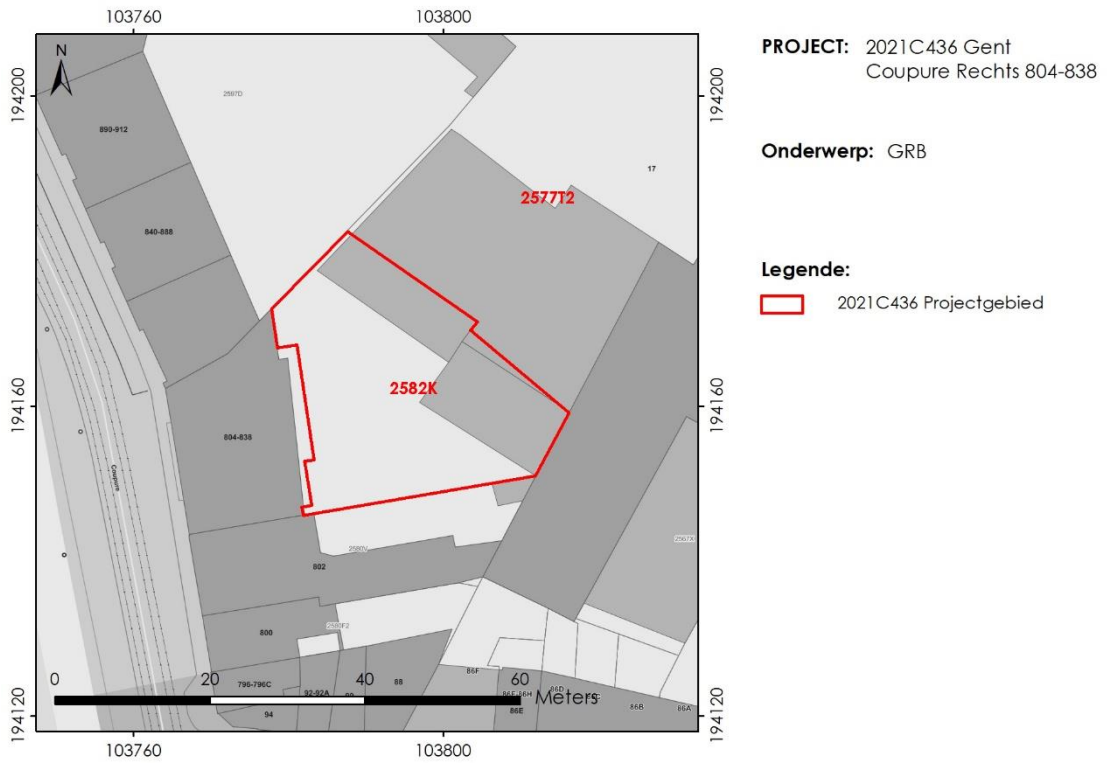
Een belangrijk deel van de geplande ingrepen (m.n. alle sloopwerken, de vernieuwing van het rioolstelsel en de opvulling met een puinkoffer) werd echter reeds uitgevoerd door de opdrachtgever. Dit betekent dat een aanzienlijk deel van de bodemingrepen reeds achter de rug is. Deze reeds uitgevoerde werken moeten echter nog wel geregulariseerd worden.

Voor de overige, nog uit te voeren ingrepen (m.n. bouw scheidingsmuur, bouw auto- en fietsstallingen, aanbrengen verharding, aanleg groenzone) werd in het VvR geargumenteed dat hun impact verwaarloosbaar is aangezien de meerderheid van deze ingrepen niet dieper reikt dan de bestaande verharding. In zones waar deze ingrepen toch dieper gaan dan de bestaande verharding (m.n. fundering scheidingsmuur, funderingszool auto- en fietsstalling) betreft het steeds kleine/zeer smalle oppervlaktes. Bijkomend archeologisch onderzoek zal bijgevolg niet tot nuttige kenniswinst leiden.

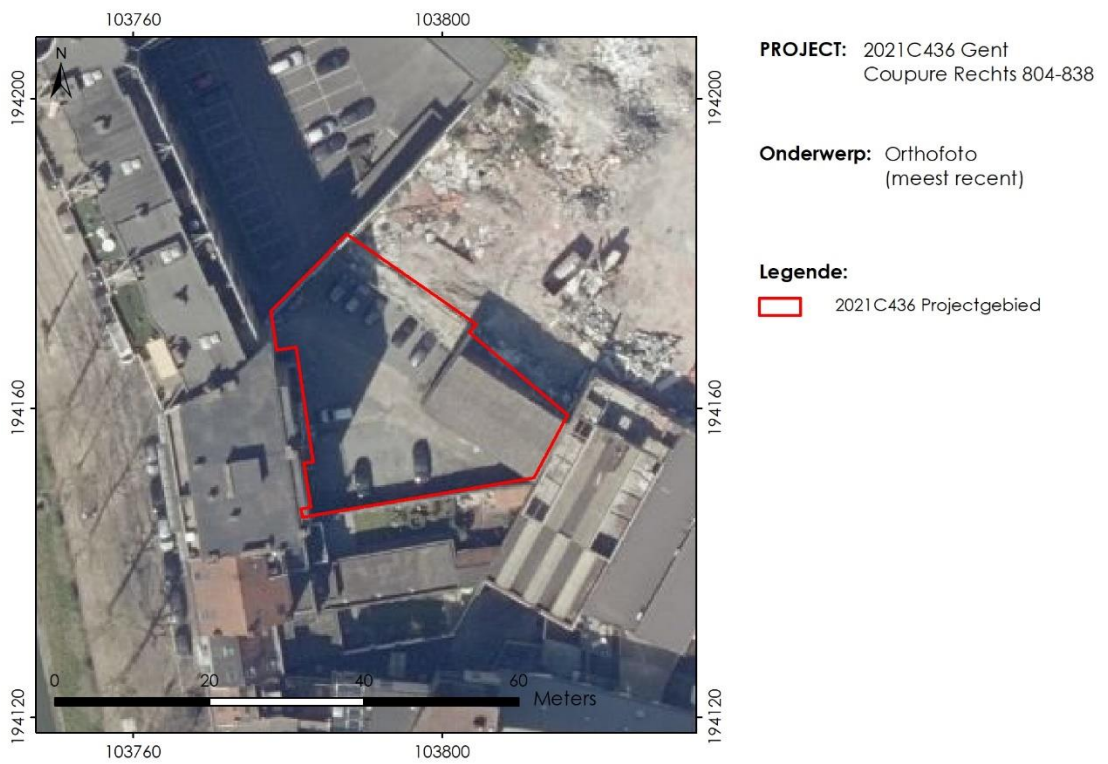
Het bureauonderzoek laat met andere woorden toe om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de impact van de geplande werken op het eventueel aanwezige archeologische erfgoed. Uit deze analyse blijkt dat de nog uit te voeren werken met hoge waarschijnlijkheid geen bijkomende verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed.

1.2 Aan- of afwezigheid van archeologische site

Zoals aangegeven in het Verslag van Resultaten blijkt uit het bureauonderzoek dat in een kleine strook in het noordoosten van het projectgebied (die deeluitmaakt van perceel 2577T2) reeds geregistreerd archeologisch vooronderzoek plaatsvond (archeologienota en nota ID7480 en ID11731). De resten die tijdens dit vooronderzoek werden aangetroffen behoren vermoedelijk toe aan het Sint-Jans- en Sint-Pauwelsgodshuis (CAI-ID 220652).

Figuur 1: Zone geselecteerd voor vervolgonderzoek ten opzichte van het GRB (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

Figuur 2: Zone geselecteerd voor vervolgonderzoek ten opzichte van de meest recente orthofoto-opname (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

Elders in het projectgebied (perceel 2582K) vond nog geen geregistreerd archeologisch onderzoek plaats en zijn geen archeologische vindplaatsen gekend.

Het volledige projectgebied maakt wel deel uit van de historische stadskern van Gent, die als Vastgestelde Archeologische Zone (ID 11888) en als archeologisch geheel (ID 140021) is opgenomen op de Inventaris Onroerend Erfgoed. In een straal van 250 m rondom projectgebied bevinden zich volgens de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) dan ook verschillende vindplaatsen op die dateren uit de periode gaande van de Middeleeuwen tot de Nieuwste Tijd. Elders in het centrum van Gent werden echter ook resten aangetroffen die toebehoren aan oudere archeologische periodes.

Onmiddellijk ten westen van het projectgebied bevindt zich een flatgebouw. Deze zone, die het westelijke deel van perceel 2582K beslaat en grenst aan het projectgebied, maakt deel uit van een GGA (gebied 1091). Het is momenteel echter niet duidelijk of en in welke mate de bouw van dit flatgebouw de terreinen van het projectgebied eventueel ook heeft geïmpacteerd.

Op basis van bovenstaande elementen en het tot nu toe uitgevoerde vooronderzoek kan niet met zekerheid worden aangenomen worden dat (behoudenswaardige) archeologische resten in het projectgebied aan- of afwezig zijn. De ruimere aardkundige context, in combinatie met de regionale en lokale historische en archeologische kennis wijzen er wel op dat de terreinen van het projectgebied beschikken over een hoog archeologisch potentieel.

Zoals aangegeven in het VvR hebben de bouw van de bestaande autostalling en de aanleg van de bestaande verharding echter reeds gezorgd voor een verstoring van dit potentieel.

1.3 Impactbepaling

Deze archeologienota betreft de herinrichting van de ruimte achter een bestaand flatgebouw (ca. 826 m²).

Verschillende bodemingrepen werden reeds door de opdrachtgever uitgevoerd, maar dienen nog geregulariseerd te worden. Het gaat om de volgende ingrepen:

- Slopen en uitbreken van bestaande infrastructuur:
  - o Slopen van de bestaande autostallingen (deels met metalen dakbekleding, deels metalen dakstructuur met golfplaten);
  - o Afbraak van de bestaande scheidingsmuur met het achterliggende perceel 2577T2 (lengte 40 m; 13m/15m hoog; deels in metselwerk, deels stalen wand);
  - o Verwijderen van de verharding die in het volledige projectgebied (ca. 826 m²) aanwezig is;
  - o Uitbreken van de bestaande riolering en ondergrondse mazouttank.
- Heraanleg van de riolering:
  - o Het fecaal water afkomstig van het bestaande rioleringsnet in het appartementsgebouw werd via een nieuw ondergronds buizenstelsel (Ø = 110/160 mm; L = ca. 56 m) afgeleid naar een nieuwe septische put van 20.000L (Ø = ca. 3,4 m) met drukverdeelplaat en naar het bestaand intern rioleringsnet fecaal water. Er werden op deze leidingen 3 toezichtputten met stankslot voorzien. De positie van de nieuwe

septische put stemt ongeveer overeen met de positie van een oude mazouttank die reeds werd uitgedolven.

- o Het sanitair water afkomstig van het bestaande rioleringsnet in het appartementsgebouw werd via een nieuw ondergronds buizenstelsel ($\varnothing = 110/160$ mm; L = ca. 39 m) met 1 toezichtspuit met stankslot afgeleid naar het bestaand intern rioleringsnet sanitair water.
  - o Het regenwater dat wordt opgevangen via drie kolken in de centrale verharde zone en via de daken van de overdekte autostaanplaatsen werd via een nieuw ondergronds buizenstelsel ($\varnothing = 110/160$ mm; L = ca. 168 m) afgeleid naar twee infiltratieputten van elk 5000L ($\varnothing =$ ca. 2,1 m), gelegen onder de groene zone, en het interne rioleringsnet regenwater.
- Opvulling met een puinkoffer

Daarnaast zijn er nog verschillende **ingrepen die nog moeten worden uitgevoerd**:

- De huidige getrapte perceelsgrens met het achterliggende perceel 2577T2 wordt rechtgetrokken en er wordt een nieuwe betonnen scheidingsmuur (L = 36,8 m; H = ca. 4,0 m; B = 0,3 m) opgericht. In de diepte reikt deze betonnen keerwand tot op de vorstvrije grond (max. ca. 1 m -Mv). Als gevolg van deze rechtekking zal een smalle strook van het huidige perceel 2582K onderdeel worden van het achterliggende perceel 2577T2. Andersom zal een smalle strook van het achterliggende perceel 2577T2 na rechtekking van de perceelsgrens onderdeel worden van perceel 2582K.
- Op de locatie waar de overdekte autostallingen werden gesloopt, worden 13 nieuwe overdekte autostaanplaatsen (ca. 170 m²) ingericht, met daarnaast een nieuwe overdekte fietsenstalling (ca. 60 m²). Merk op dat een klein deel van de nieuwe fietsenstalling (ca. 20 m²) buiten de zone van de oude overdekte autostaanplaatsen valt. Op deze locatie bevond zich wel een verharding. Zowel de auto- als de fietsenstallingen beschikken over een fundering bestaande uit een gewapende funderingszool van 50 cm breed tot op de vorstvrije grond (max. ca. 1 m -Mv) die de omtrek van de auto- en fietsenstallingen volgt. Daarboven worden 22 metalen kolommen op voetplaat aangebracht. Bovenop de auto- en fietsenstalling wordt een groen dak voorzien.
- Een groot deel van de zone waar de oude verharding werd verwijderd, wordt opnieuw verhard (ca. 636 m²) met waterdoorlatende betonstraatstenen bovenop geotextiel (geschatte maximale diepte: ca. 51 cm -Mv). Er worden op deze nieuw verharde zone 5 niet-overdekte autostaanplaatsen (ca. 62,5 m²) ingericht. Ook de zone onder de overdekte auto- en fietsenstallingen wordt verhard.
- Het overige deel van de zone waar de oude verharding werd verwijderd (ca. 146 m²), gelegen in het zuidwesten van het projectgebied, wordt omgevormd tot een groene zone.

De **bedreiging die uitgaat van de geplande, nog uit te voeren werken is verwaarloosbaar** aangezien de meerderheid van deze ingrepen niet dieper gaat dan de bestaande verharding. In de zones waar deze ingrepen toch dieper reiken (m.n. fundering scheidingsmuur, funderingszool auto- en fietsenstalling) betreft het steeds

kleine/zeer smalle oppervlaktes. Aangezien bijkomend archeologisch onderzoek in deze kleine/smalle zones niet tot nuttige kenniswinst zal leiden, wordt bijgevolg geen archeologisch vervolgtraject aanbevolen.

1.4 Waardering van archeologische site

Niet van toepassing.

1.5 Concretisering maatregelen

Niet van toepassing.

BIBLIOGRAFIE

Digitale bronnen:

Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0. Brussel, agentschap Onroerend Erfgoed: <https://www.onroerenderfgoed.be/de-code-van-goede-praktijk>

BIJLAGE

Figurenlijst:

FIGUUR 1: ZONE GESELECTEERD VOOR VERVOLGONDERZOEK TEN OPZICHTE VAN HET GRB (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN).....	5
FIGUUR 2: ZONE GESELECTEERD VOOR VERVOLGONDERZOEK TEN OPZICHTE VAN DE MEEST RECENTE ORTHOFOTO-OPNAME (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	5

